

Årsplan i dansk 1. kl. 2017/2018

Centrum i arbejdet i dansk i 1. kl. er

Læsning, stavning og skrivning

Lytning, tale og samtale.

Undervisningsministeriet udtrykker målet for elevernes kompetencer efter 0.-2. kl. sådan:

Læsning: Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagsammenhænge

Fremstilling: Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer

Fortolkning: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster

Kommunikation: Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagsituationer

Og ser vi frem mod, hvad eleverne samlet set skal have ud af danskundervisningen, når de er færdige med 9. kl., så siger ministeriets fagformål det sådan:

Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Eleverne skal i faget dansk udvikle deres udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Dansktimerne er fordelt med tre lektioner mandag og fredag og to lektioner tirsdag og torsdag.

Vi arbejder med materialet "Den første læsning": Bogstavbogen, Læsebogen og Arbejdsbogen til læsebogen, samt Stavevejen Start.

I første del af efteråret går vi alfabetet igennem med gennemgang af hvert bogstavs lyd og deres form og skrivevej. I forhold til 0. kl. udbygger vi med det enkelte bogstavs forskellige lyde afhængig af, hvilken bogstavsammenhæng, det indgår i, og vi arbejder med bogstaverne i større tekstsammenhænge, fx sange, hvor eleverne kan udfordres på at læse enkelte ord eller hele sangen, og vi øver skrivningen af bogstavet. Der arbejdes med en lang række aktiviteter i forhold til det enkelte bogstav og bogstaverne sammen – på klassen, i grupper/par og individuelt – herunder plads til frilæsning og fri skrivning.

Der er daglig oplæsning af børnelitteratur i forbindelse med formiddags"hapsen". Oplæsningen giver anledning til samtaler om sproget, fx talemåder og rim, om personskildring, handlingsopbygning, værdier mv.

I arbejdet med skrivning lægges der vægt på skrivevej, bogstavernes placering i bogstavhuset, samt et ergonomisk skrivegreb og arbejdsstilling. I løbet af året begyndes også arbejdet med skrivning på tastatur.

Fra midt/sidst på efteråret begyndes arbejdet med læsebogen og arbejdsbogen til denne. Arbejdet brydes af i perioder med:

- Læsning af børnelitteratur en periode sidst på efteråret
Individuelt: billedbøger lånt fra cfu
Fælles: Aben Osvald og Anton og sorgens pil
- Læseuge i uge 6
- Læsning af billedbøger med fokus på følelser i en periode i marts måned (Frøken Ignora-bøger af Kathrine Marie Guldager)
- Teater 1-2 uger op til forårsfesten 26. maj
- Faglig læsning 1-2 uger om dyr i juni måned

Når det gælder elevernes mundtlige kommunikation, skal de lære at tage ordet, når det er deres tur, og at tie og lytte, når andre har ordet. De skal lære at fortælle oplevelser og historier i sammenhæng, og de skal lære at fortælle om en sag.

Når det gælder elevernes skriftlige kommunikation, lægges vægten på formidlingsglæde og "børnestavning". Eleverne skal lytte sig frem til lydene og sætte korrekte bogstaver på i forhold til dette. Efterhånden – og delvist tilpasset den enkelte elev - indøves de mest almindelige ikke-lydrette ord: "de 120 ord". I løbet af forårshalvåret indledes arbejdet med Stavevejen Start, hvor et mere systematisk arbejde med stavningen indledes.

3. lektion mandag og fredag vil ofte blive brugt til alternative aktiviteter: leg (med fokus på det faglige eller samspillet mellem eleverne), samtaler om forhold i klassen og på skolen, udflugter, film – hvis det skønnes hensigtsmæssigt vil vi på et tidspunkt indlægge timer med udgangspunkt i materialet "Trin for trin", hvor elevernes empati, impuls kontrol mv. opøves.

Under spisningen mandag og fredag vil der (så længe det skønnes hensigtsmæssigt) blive spillet klassisk musik for eleverne i håb om at give dem 10-15 minutter på dagen, hvor de er helt i ro og slapper af fra faglige og kammeratmæssige input og udfordringer.